

Examenul de bacalaureat național 2018

Proba E. c)

Istorie

Simulare pentru clasa a XI-a

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În urma declarației lui Robert Schuman, de la 9 mai 1950, care vizează punerea în comun a producției franco-germane de cărbune și oțel, la 18 aprilie 1951 se semnează la Paris *Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului* (CECO). După ratificarea de către Belgia, Republica Federală Germania, Franța, Italia, Luxemburg și Țările de Jos (*Cei șase*), tratatul intră în vigoare la 23 iulie 1952, pentru o perioadă de 50 de ani. [...] Acest prim tratat are drept obiectiv imediat instituirea unei piețe comune a cărbunelui și oțelului [...]. Un alt obiectiv este de a pune bazele unei comunități economice și apoi, treptat, politice. Acest tratat, care înființează o Înalță Autoritate, o Adunare Comună, un Consiliu Special de Miniștri și o Curte de Justiție, se află la originea sistemului instituțional al Uniunii Europene de astăzi. La scurt timp după instituirea CECO, Franța prezintă un proiect de integrare militară supranațională. Astfel, la 27 mai 1952, cei șase membri ai CECO semnează la Paris un *Tratat de instituire a Comunității Europene de Apărare* (CEA). Tratatul prevede crearea unei armate europene. Textul nu este însă ratificat de Adunarea Națională a Franței [...].”

(Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

B. „Începând cu 1979, în sudul Europei au loc schimbări de regim politic. Pentru a stabili democrația restaurată în Grecia și a consolida economia acestei țări, se semnează la Atena, la 28 mai 1979, *Tratatul de aderare a Greciei* la Comunitățile Europene. Tratatul intră în vigoare la 1 ianuarie 1981. De asemenea, *Tratatul de aderare a Spaniei și a Portugaliei* este semnat la Madrid și la Lisabona la 12 iunie 1985 și intră în vigoare la 1 ianuarie 1986. *Europa celor șase*, devenită ulterior a *celor nouă* și apoi a *celor zece*, va fi de acum înainte cunoscută sub denumirea de *Europa celor doisprezece*. [...]

La 17 februarie, la Luxemburg, precum și la 28 februarie, la Haga, *Cei doisprezece* semnează *Actul Unic European*, pentru a da un nou impuls politic și economic construcției europene. Acest tratat intră în vigoare la 1 iulie 1987. [...] Competențele comunitare sunt extinse [...], iar Consiliul poate adopta hotărâri cu majoritate calificată. Competența legislativă a Parlamentului European este consolidată [...]. Asistăm la începutul extinderii treptate și, în paralel, de la un tratat la altul, a competențelor Parlamentului European în calitate de colegiuitor alături de Consiliu [...].” (Secretariatul General al Consiliului, *O Uniune de drept: de la Paris la Lisabona*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți o instituție precizată în sursa **A**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **B**, o informație referitoare la Parlamentul European. **2 puncte**
3. Menționați câte un document oficial semnat de state europene la care se referă sursa **A**, respectiv sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că statele europene sunt interesate de constituirea unei armate comune. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două acțiuni desfășurate în procesul de integrare europeană din a doua jumătate a secolului al XX-lea, în afara celor la care se referă sursele date. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între regimurile politice din țările care participă la integrarea europeană, în a doua jumătate a secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„În cultură se aplică același model ca în Răsărit, ca și în toate celelalte domenii. [...] Cetățeanul român este supus unei campanii ideologice, și mai accentuată între 1956 și 1958, după revoluția ungară, când Gh. Gheorghiu-Dej voia să furnizeze sovieticilor dovezi de fidelitate menite a-i înlesni demersurile de îndepărtare a trupelor sovietice din țară și de a-i consolida puterea [...].

Pentru intelectualul român schimbarea paradigmei culturale vestice cu cea estică [...] a fost un șoc puternic resimțit. Sunt acuzați de colaboraționism, de rătăcirii ideologice și de pactizare cu nazismul german, o serie de scriitori, «ceea ce – cum scrie istoricul și criticul literar Mircea Popa – creează panică și derută în rândul scriitorilor, care, de teama represaliilor, se înregistrează masiv în rândurile Partidului Comunist Român sau răspund unor comenzi politice imediate, scriind cu frenezie despre traduceri din literatura sovietică, indiferent dacă acestea au anumite calități sau sunt simplă maculatură». Se creează îndată un nou contingent de scriitori, gata să-și însușească repede și în chip radical lecția noii literaturi promovată de ideologi amenințatori apăruiți peste noapte în coloanele unor ziare ale propagandei de partid [...] care, în dorința de parvenire și glorie, îi vor defăima pe cei de dinaintea lor [...], astfel încât în curând scena literară va fi dominată de o literatură total aservită ideologiei comuniste. [...]

Renumite reviste literare românești sunt sistate, iar edituri sunt închise. [...] Aproape întreaga producție editorială este dominată de cartea sovietică. Se traduce și se publică masiv în acei ani literatura sovietică de actualitate sau consacrată «Revoluției» sau «Marelui Război pentru Apărarea Patriei», cărți tehnice sovietice.... [...] Crește și numărul volumelor de carte achiziționată din URSS, deci carte apărută în limba rusă, care întrece de zeci de mii de ori cartea străină achiziționată [...].”

(I. Bulei, *O istorie a românilor*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți formațiunea politică precizată în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați liderul politic și un obiectiv al acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la publicații. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la scriitori, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia cultura română are caracter european în perioada interbelică. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre Europa în perioada postbelică, având în vedere:

- menționarea a două forme de organizare statală din Europa postbelică și a câte unei trăsături a fiecăreia;
- precizarea unei cauze a dezvoltării noilor tehnologii și prezentarea unui aspect referitor la impactul tehnologiei asupra mediului, în perioada postbelică;
- formularea unui punct de vedere referitor la economia din România postbelică și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** eseului, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.